ARD en ZDF peilen niet in laatste verkiezingsweek

Zo doen ze dat in Duitsland

Achtergrond - 11 september 2012

Nederland moet na de verkiezingen discussiëren over de publicatie van peilingen, zegt SP-leider Emile Roemer. Peilingen kunnen het stemgedrag van de kiezer beïnvloeden, maar zijn tegelijkertijd een uiting van de vrijheid van meningsuiting. In Duitsland speelt dezelfde discussie, maar anders dan in Nederland publiceren de publieke zenders daar een week voor de verkiezingen vrijwillig geen peilingen meer.

“Het is een gentlemen's agreement”, zegt Jürgen Hofrichter van onderzoeksbureau Infratest dimap. Dat verzorgt de opiniepeilingen voor de publieke zender ARD. De ARD ziet er al jaren vrijwillig van af om in de laatste week voor de verkiezingen peilingen te publiceren. “We doen dat omdat burgers niet mogen worden beïnvloed in hun stemkeuze”, zegt een woordvoerster van Jörg Schönenborn, verantwoordelijk voor de verkiezingsanalyses van de ARD. *Aanvulling 2013*: De ZDF publiceerde tot de verkiezingen van 2013 een week voor de verkiezingen ook geen peilingen, maar besloot toen met de overeenkomst te breken. De tweede Duitse zender voorzag de kiezer tot drie dagen voor de verkiezingen van prognoses.

Net als in Nederland zijn in Duitsland de meningen verdeeld over de vraag of peilingen invloed hebben op het stemgedrag van kiezers, en zo ja, op welke manier. Kranten baseren zich op studies die tot verschillende conclusies komen. De Duitse onderzoeksbureaus en media maken hier ieder hun eigen keuze in.

De Duitse kranten en de commerciële zender RTL hebben zich niet bij het gentlemen's agreement aangesloten en kunnen dus de week voor de verkiezingen wel peilingen publiceren. “Wij doen dat ook”, zegt Matthias Bolhöfer van RTL Deutschland, “maar in de week voor de verkiezingen publiceren we geen exacte peilingen meer. Dan zeggen we bijvoorbeeld: de CDU zit tussen de zo- en zoveel procent.” Bij de laatste Bondsdagverkiezing van 2009 publiceerde RTL de laatste peiling op donderdag of vrijdag, zegt Bolhöfer. Verkiezingen vinden in Duitsland altijd op zondag plaats. Dat RTL zich deze beperkingen oplegt, is net als bij de ARD en de ZDF om de kiezers niet teveel te beïnvloeden, bevestigt de zender.

Onderzoeksbureau Infratest dimap peilt nog wel in de week voor de verkiezingen, maar de resultaten van die peiling worden pas op de verkiezingsdag na 18.00 uur getoond. “De informatie van die interviews gebruiken we voor de analyses van de eerste exit polls”, zegt Hofrichter.

In Duitsland mag op de verkiezingsdag zelf geen enkele peiling openbaar worden gemaakt tot het sluiten van de stembussen. Stipt om 18.00 uur tonen ARD en ZDF hun eerste *Hochrechnung*, de eerste exit poll van de verkiezingsdag. Dat is het moment waarop Duitsland zich om de tv schaart en de verkiezingsavond met steeds nieuwe uitslagen begint.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:
https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/2874/ard-en-zdf-peilen-niet-in-laatste-verkiezingsweek